

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15019301	CPI de San Vicente	A Baña	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Crecemento en harmonía	6º Inf.	8	280

Réxime
Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introdución	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	17
4.2. Materiais e recursos didácticos	18
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	19
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	19
6. Medidas de atención á diversidade	20
7.1. Concreción dos elementos transversais	21
7.2. Actividades complementarias	21
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	21
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	22
9. Outros apartados	22

1. Introdución

A programación da área de Crecemento e Harmonía recolle os elementos curriculares que se traballarán ao longo do curso de 6º de EI co fin de que os nenos e as nenas coñezan, dominen e coiden o seu propio corpo. Esta construcción involucra diversas dimensións interdependentes, como o desenvolvemento e a valoración propia, a autonomía, a identidade ou a convivencia.

Esta programación está deseñada para ser desenvolvida, conxuntamente coas programacións das outras dúas áreas, a través da realización de unidades didácticas entendidas como proxectos de aula formados por tarefas, actividades e exercicios. Consideremos fundamental seguir respetando o principio de globalidade á hora de deseñar situacóns de aprendizaxe, onde se poñan en práctica habilidades e capacidades relacionadas coas tres áreas curriculares.

Para levar a cabo unha concreción dos elementos curriculares que irán en cada unidade ou proxecto adaptable a diferentes realidades de aula, establecemos categorías xerais que actuarán coma centro de interese orientativo, pero que cada mestra ou mestre poderá adaptar a un tema máis concreto, sempre favorecendo que xurdan dos intereses das nenas e nenos.

A temporalización das unidades didácticas proposta é orientativa e poderá ser modificada tendo en conta as realidades educativas de cada persoa mestra. Atoparemos dúas unidades didácticas (a modo de proxecto) en cada trimestre, e unha unidade transversal que se desenvolverá ao longo de todo o curso onde se traballarán de forma reiterativa aspectos moi concretos relacionados coa área e que complementará o traballado nas outras unidades.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Progresar no coñecemento e no control do seu corpo e na adquisición de distintas estratexias, adecuando as súas accións á realidade da contorna dunha maneira segura para construír unha autoimaxe axustada e positiva.	1				1	1	1	
OBX2 - Recoñecer, manifestar e regular progresivamente as súas emocións expresando necesidades e sentimento para lograr o benestar emocional e a seguridade afectiva	1			1	1	1	1	1
OBX3 - Adoptar modelos, normas e hábitos, desenvolvendo a confianza nas súas posibilidades e sentimento de logro para promover un estilo de vida saudable e ecosocialmente responsable		1	1			1	1	1
OBX4 - Establecer interaccións sociais en condicións de igualdade, valorando a importancia da amizade, do respecto e da empatía para construír a súa propia identidade baseada en valores democráticos e de respecto aos dereitos humanos						1	1	1

Descripción:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descripción	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Coñecemos o mundo!	<p>Esta unidade traballarase de xeito transversal durante todo o curso e complementará as outras unidades/categorías. Aquí atoparemos actividades relacionadas co desenvolvemento do corpo e o manexo de útiles</p> <p>Terán cabida nesta unidade todas as actividades que realizaremos de movemento e control do corpo, motricidade fina, coordinación óculo manual, ademais de todo aquilo que se repite ao longo do curso para favorecer as aprendizaxes máis básicas e elementais por parte do alumnado.</p>	70	X	X	X
2	Comunicámonos!	<p>Nesta categoría traballaremos o nome propio, o apelido dos nenos/as e os nomes dos seus compañeiros/as e familiares más cercanos. A par, traballaremos as singularidades, a descripción de persoas, a diversidade persoal, a igualdade de xénero ademais de comezar a expresar as emocións.</p>	35	X		
3	A nosa contorna!	<p>Nesta unidade didáctica coñeceremos os cambios que se producen na nosa contorna coa entrada do outono. A par, de identificar elementos típicos desta época do ano tamén traballaremos as festividades desta época como é o Samaín e finalmente o Nadal.</p> <p>Levaremos a cabo tarefas relacionadas coa contorna do alumnado, tanto a más próxima, coma a relación que poida ter con outras (diferencia de estacións en distintas partes do mundo, formas de celebrar o Samaín de en outras culturas...). As actividades irán encamiñadas á valoración e o respecto a nosa realidade.</p>	35	X		
4	Que frío vai!	<p>Nesta categoría encadramos a unidade didáctica adicada aos cambios que se producen coa chegada da nova estación, os estados da auga así como as enfermidades más comúns nesta época do ano así como a comunicación en lugares como o hospital e a farmacia.</p> <p>Desenvolveránse actividades de xogo simbólico ademais de actividades relacionadas co corpo humano, as súas funcións, singularidades,etc.</p>	35		X	
5	Reciclamos!	<p>Nesta unidade didáctica traballaremos a reciclaxe , os oficios e a compostaxe.</p> <p>As actividades que primarán nesta categoría serán de adquisición de novo vocabulario, descripción dos pasos para levar a cabo diferentes accións, elaboración de manualidades feitas con material de refugallo, a descripción de procesos e fenómenos naturais como son a descomposición da materia orgánica...</p>	35		X	
6	As galiñas!	<p>Esta unidade didáctica adicarase ao coñecemento das galiñas e a produción de ovos. Coñeceremos polo tanto: o seu hábitat, a relación cos seres humanos,</p>	35			X

UD	Título	Descripción	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
6	As galiñas!	benifecios que nos aportan... Buscaremos información sobre a forma de desprazarse dos animais, a súa alimentación ou reproducción en comparación coas nosas.	35			X
7	As verduras da nosa horta	Nesta unidade didáctica traballaranse aspectos relacionados co mundo vexetal, xa sexa a través do coñecemento dos principais elementos da natureza, traballando na horta, descubrindo aspectos da agricultura... Programaranse actividades que teñan coma finalidade o coidado e o respecto pola contorna natural.	35			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Coñecemos o mundo!	70

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Progresar no coñecemento do seu corpo axustando accións e reaccións e desenvolvendo o equilibrio, a percepción sensorial e a coordinación no movemento	Controla o seu corpo en diferentes posturas e situacións motrices.	
CA1.2 - Recoñecer, identificar e representar o corpo na súa globalidade e nas súas diferentes partes mostrando un nivel de detalle acorde á súa idade ou estado madurativo, chegando a interiorizar paulatinamente o seu esquema corporal	Identifica e representa o corpo na súa globalidade mostrando un nivel de detalle acorde ao seu estado madurativo.	
CA1.5 - Coordinar e controlar ou seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá, mostrando un variado repertorio motriz	Adapta as súas posibilidades motrices ás actividades da vida cotiá e ao emprego de diferentes obxectos.	
CA1.6 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais e mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez más axustadas	Axusta os seus movementos e habilidades manipulativas ao xogo dirixido e espontáneo. amosando cada vez más control	TI
CA1.8 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	Manexa con destreza útiles segundo as necesidades de cada situación.	
CA2.2 - Manifestar sentimientos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Participa en xogos e situación da vida cotiá, mostrando iniciativa e confianza.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en xogos, axustando o xogo ás súas posibilidades.	
CA2.4 - Identificar e expresar as súas necesidades e sentimentos axustando progresivamente o control das súas emocións.	Expresa as súas necesidades e sentimentos.	
CA2.5 - Adquirir un nivel mínimo de tolerancia á frustración e ser capaz de adaptar o seu comportamento a diferentes situacions.	Ten un nivel mínimo de tolerancia á frustración.	
CA2.6 - Ofrecer e pedir axuda en situacions cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	Ofrece e pide axuda aos compañeiras/os.	
CA2.8 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferencias individuais e evitando todo tipo de discriminación.	Acepta as diferencias individuais sen discriminar nos xogos e actividades colectivas, mostrando iniciativa e afecto	
CA3.1 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacions de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino.	Manexa con destreza útiles segundo as necesidades de cada situación.	
CA3.5 - Respectar a secuencia temporal asociada aos acontecementos e actividades cotiás, adaptándose ás rutinas establecidas para o grupo e desenvolvendo comportamentos respectuosos cara ás demais persoas.	Recoñece e respecta os tempos das actividades cotiás, e as leva a cabo de xeito autónomo.	
CA3.6 - Resolver con iniciativa e autonomía actividades da vida cotiá, colaborar en tarefas e aceptar as normas.	Resolve problemas de xeito autónomo, colaborando e aceptando as normas.	
CA4.1 - Manifestar sentimentos de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacions da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Participa en xogos e situación da vida cotiá mostrando iniciativa e confianza.	
CA4.2 - Respectar a secuencia temporal asociada aos acontecementos e actividades cotiás, adaptándose ás rutinas establecidas para o grupo e desenvolvendo comportamentos respectuosos cara ás demais persoas.	Recoñece e respecta os tempos das actividades cotiás e as leva a cabo de xeito autónomo.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Relacionarse con outras persoas en xogos e actividades colectivas, evitando todo tipo de discriminación.	
CA4.6 - Participar activamente en actividades relacionadas coa reflexión sobre as normas sociais que regulan a convivencia e promoven valores como o respecto á diversidade e o trato non discriminatorio cara ás persoas.	Relacionarse con outras persoas respectando as normas sociais básicas.	
CA4.7 - Desenvolver destrezas e habilidades para a xestión de conflitos de forma positiva propoñendo alternativas creativas e tendo en conta o criterio doutras persoas.	Resolve conflitos de forma positiva valorando os intereses de todas as persoas implicadas.	

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA
CA4.8 - Participar, desde unha actitude de respeito, en actividades relacionadas con costumes e tradicións étnicas e culturais presentes na súa contorna mostrando interese por coñecelas.	Mostra interese por participar e coñecer costumes e tradicións culturais presentes na contorna.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Exploración e control do corpo, recoñecendo progresivamente as súas características e posibilidades para chegar á toma de conciencia do esquema corporal e das súas posibilidades expresivas. - Imaxe global e segmentaria do corpo: características individuais e percepción dos cambios físicos. Autoimaxe positiva e axustada ante os demais. - Desenvolvemento da identidade sexual e aceptación do corpo sexuado. - Coñecemento do corpo e da contorna a través dos sentidos e das súas funcións. Implicacións da discapacidade sensorial ou física na vida cotiá. - Participación no xogo como actividade pracenteira e fonte de aprendizaxe. Interiorización paulatina das normas de xogo. Dominio activo do ton e a postura en función das características dos obxectos, accións e situacións. - Avance e control progresivo da motricidade fina. - Ferramentas para a identificación, expresión, aceptación e control progresivo das propias emocións, sentimentos, vivencias, preferencias e intereses. - Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas. - Estratexias para desenvolver a seguridade en si mesmo, o recoñecemento das súas posibilidades e a asertividade respectuosa cara aos demais. - O xogo como ferramenta de exploración persoal. - Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias. - Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa. - Estratexias para a resolución de conflitos e para o desenvolvemento da resiliencia. - Recoñecemento das necesidades básicas do corpo. Hixiene, vestido, alimentación, descanso, actividade. - Identificación de situacións perigosas adoptando comportamentos axeitados na prevención de accidentes e enfermidades. - Actividade física estruturada con diferentes graos de intensidade. - Rutinas: planificación secuenciada das accións para resolver unha tarefa; normas de comportamento social na comida, o descanso, a hixiene e os desprazamentos, etc. - Xestión do seu comportamento en función das necesidades das outras persoas e das normas de funcionamento do grupo, dereitos, responsabilidades e comportamentos sociais, camiñando progresivamente cara á autorregulación das súas accións. - A diversidade familiar. Familia, escola e outros contextos socioemocionais. Identificación e diferenciación como primeiros grupos sociais de pertenza e interacción. Outros grupos sociais de pertenza: características, funcións e servizos. - Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimientos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación. - A amizade como valor, así como elemento protector, de prevención da violencia e de desenvolvemento da cultura da paz.

Contidos

- Fórmulas de cortesía e interacción social positiva. Actitude de axuda e cooperación. A resposta empática á diversidade debida a distintas formas de discapacidade e ás súas implicacións na vida cotiá.
- Potenciación do xogo como elemento común a todas as culturas.
- Xogo simbólico. Observación, imitación e representación de persoas, personaxes e situacións. Estereotipos e prexuízos.

UD	Título da UD	Duración
2	Comunicámonos!	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Recoñecer as percepcións sensoriais propioceptivas e exteroceptivas captadas a través dos sentidos verbalizando as sensacións que producen	Verbaliza as sensacións e emocións.	TI
CA1.4 - Construír unha imaxe positiva propia e aceptar a súa identidade manifestando confianza nas súas posibilidades e recoñecendo as súas limitacións	Recoñece as limitacións do seu corpo e ten unha imaxe propia positiva.	
CA1.7 - Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade	Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoais valorandoas positivamente.	
CA2.1 - Identificar e manifestar os propios sentimento, vivencias, emocións e comprender as dos demás.	Verbaliza as sensacións e emocións.	
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en xogos, axustando o xogo ás súas posibilidades.	
CA2.5 - Adquirir un nivel mínimo de tolerancia á frustración e ser capaz de adaptar o seu comportamento a diferentes situacións.	Ten un nivel mínimo de tolerancia á frustración.	
CA2.6 - Ofrecer e pedir axuda en situacións cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	Ofrece e pide axuda aos compañeiras/os.	
CA2.8 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferenzas individuais e evitando todo tipo de discriminación.	Acepta as diferencias individuais sen discriminar nos xogos e actividades colectivas, mostrando iniciativa e afecto.	
CA3.6 - Resolver con iniciativa e autonomía actividades da vida cotiá, colaborar en tarefas e aceptar as normas.	Resolve problemas de xeito autónomo, colaborando e aceptando as normas.	
CA4.1 - Manifestar sentimento de seguridade persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Participa en xogos e situación da vida cotiá mostrando iniciativa e confianza.	

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA
CA4.2 - Respectar a secuencia temporal asociada aos acontecementos e actividades cotiás, adaptándose ás rutinas establecidas para o grupo e desenvolvendo comportamentos respectuosos cara ás demais persoas.	Recoñece e respecta os tempos das actividades cotiás e as leva a cabo de xeito autónomo.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Relacionarse con outras persoas en xogos e actividades colectivas, evitando todo tipo de discriminación	
CA4.4 - Relacionarse de maneira assertiva, con tolerancia e eficacia coas persoas coas que interacciona nas súas rutinas diárias e nas súas actividades cotiás.	Interactua nas rutinas e nas actividades cotiás de xeito tolerante e assertivo coas demais persoas.	
CA4.7 - Desenvolver destrezas e habilidades para a xestión de conflitos de forma positiva propoñendo alternativas creativas e tendo en conta o criterio doutras persoas.	Resolve conflitos de forma positiva valorando os intereses de todas as persoas implicadas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Identificación e respecto das diferenzas, así como a aceptación da súa imaxe corporal e da propia identidade. - Descubrimiento dos cambios que se producen nas persoas co paso do tempo, respectando as diferenzas. - Adquisición das nocións básicas de orientación e coordinación de movementos (control progresivo da coordinación, ton, equilibrio e desprazamentos) co fin de adquirir autonomía na realización das tarefas. - Avance e control progresivo da motricidade fina. - Identificación, verbalización e expresión de sentimientos, emocións, vivencias, preferencias e intereses propios e das demais persoas. - Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas. - O xogo como ferramenta de exploración persoal. - Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias. - Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa. - Estratexias para a resolución de conflitos e para o desenvolvemento da resiliencia. - Rutinas: planificación secuenciada das accións para resolver unha tarefa; normas de comportamento social na comida, o descanso, a hixiene e os desprazamentos, etc. - Xestión do seu comportamento en función das necesidades das outras persoas e das normas de funcionamento do grupo, dereitos, responsabilidades e comportamentos sociais, camiñando progresivamente cara á autorregulación das súas accións. - A diversidade familiar. Familia, escola e outros contextos socioemocionais. Identificación e diferenciación como primeiros grupos sociais de pertenza e interacción. Outros grupos sociais de pertenza: características, funcións e servizos. - Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimientos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación. - Estratexias de autorregulación da conduta. Empatía e respecto.

Contidos

- Fórmulas de cortesía e interacción social positiva. Actitude de axuda e cooperación. A resposta empática á diversidade debida a distintas formas de discapacidade e ás súas implicacións na vida cotiá.

UD	Título da UD	Duración
3	A nosa contorna!	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.5 - Coordinar e controlar ou seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá, mostrando un variado repertorio motriz	Adapta as súas posibilidades motrices ás actividades da vida cotiá e ao emprego de diferentes obxectos.	TI
CA1.8 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	Manexa con destreza útiles segundo as necesidades de cada situación.	
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en xogos, axustando o xogo ás súas posibilidades.	
CA2.5 - Adquirir un nivel mínimo de tolerancia á frustración e ser capaz de adaptar o seu comportamento a diferentes situacións.	Ten un nivel mínimo de tolerancia á frustración.	
CA2.6 - Ofrecer e pedir axuda en situacións cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	Ofrece e pide axuda aos compañeiras/os.	
CA2.8 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferenzas individuais e evitando todo tipo de discriminación.	Acepta as diferencias individuais sen discriminar nos xogos e actividades colectivas, mostrando iniciativa e afecto.	
CA3.2 - Recoñecer hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	Emprega espazos e materiais axeitadamente destinados a desenvolver hábitos saudables e de benestar.	
CA3.6 - Resolver con iniciativa e autonomía actividades da vida cotiá, colaborar en tarefas e aceptar as normas.	Resolve problemas de xeito autónomo, colaborando e aceptando as normas.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Relacionarse con outras persoas en xogos e actividades colectivas, evitando todo tipo de discriminación.	
CA4.5 - Reproducir condutas, accións ou situacións a través do xogo simbólico en interacción cos seus iguais, identificando e rexeitando todo tipo de estereotipos.	Reproduce condutas, accións e situacións a través do xogo simbólico.	
CA4.7 - Desenvolver destrezas e habilidades para a xestión de conflitos de forma positiva propoñendo alternativas creativas e tendo en conta o criterio doutras persoas.	Resolve conflitos de forma positiva valorando os intereses de todas as persoas implicadas.	

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA
CA4.8 - Participar, desde unha actitude de respeito, en actividades relacionadas con costumes e tradicións étnicas e culturais presentes na súa contorna mostrando interese por coñecelas.	Mostra interese por participar e coñecer costumes e tradicións culturais presentes na contorna.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolvemento da identidade sexual e aceptación do corpo sexuado. - Participación no xogo como actividade pracenteira e fonte de aprendizaxe. Interiorización paulatina das normas de xogo. Dominio activo do ton e a postura en función das características dos obxectos, accións e situacións. - Avance e control progresivo da motricidade fina. - Interiorización das nocións espazo-temporais nas actividades cotiás. - Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas. - O xogo como ferramenta de exploración persoal. - Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias. - Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa. - Estratexias para a resolución de conflitos e para o desenvolvemento da resiliencia. - Aceptación das normas de comportamento establecidas durante as comidas, os desprazamentos, o descanso e a hixiene. - Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimentos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación. - Resolución de conflitos xurdidos nas interaccións sociais. - Fórmulas de cortesía e interacción social positiva. Actitude de axuda e cooperación. A resposta empática á diversidade debida a distintas formas de discapacidade e ás súas implicacións na vida cotiá. - Potenciación do xogo como elemento común a todas as culturas. - Celebracións, costumes e tradicións. Ferramentas para o aprecio dos sinais de identidade étnico-cultural presentes na súa contorna. - Asentamentos e actividades da contorna.

UD	Título da UD	Duración
4	Que frío vai!	35

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA
------------------------	------------------------	----

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.5 - Coordinar e controlar ou seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá, mostrando un variado repertorio motriz	Adapta as súas posibilidades motrices ás actividades da vida cotiá e ao emprego de diferentes obxectos.	TI
CA1.8 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacíons de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	Manexa con destreza útiles segundo as necesidades de cada situación.	
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en xogos, axustando o xogo ás súas posibilidades.	
CA2.5 - Adquirir un nivel mínimo de tolerancia á frustración e ser capaz de adaptar o seu comportamento a diferentes situacíons.	Ten un nivel mínimo de tolerancia á frustración.	
CA2.6 - Ofrecer e pedir axuda en situacíons cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	Ofrece e pide axuda aos compañeiras/os.	
CA2.8 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferencias individuais e evitando todo tipo de discriminación.	Acepta as diferencias individuais sen discriminar nos xogos e actividades colectivas, mostrando iniciativa e afecto.	
CA3.2 - Recoñecer hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos e materiais.	Emprega adecuadamente espazos e materiais relacionados cos hábitos de saúde.	
CA3.3 - Identificar situacíons de risco e actuar coherentemente ante elas, aceptando as normas.	Identifica situacíons de risco.	
CA3.6 - Resolver con iniciativa e autonomía actividades da vida cotiá, colaborar en tarefas e aceptar as normas.	Resolve problemas de xeito autónomo, colaborando e aceptando as normas.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Relacionarse con outras persoas en xogos e actividades colectivas, evitando todo tipo de discriminación.	
CA4.5 - Reproducir condutas, accións ou situacíons a través do xogo simbólico en interacción cos seus iguais, identificando e rexeitando todo tipo de estereotipos.	Reproduce condutas, accións ou situacíons a través do xogo simbólico.	
CA4.7 - Desenvolver destrezas e habilidades para a xestión de conflitos de forma positiva propoñendo alternativas creativas e tendo en conta o criterio doutras persoas.	Resolve conflitos de forma positiva valorando os intereses de todas as persoas implicadas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolvemento da identidade sexual e aceptación do corpo sexuado. - Participación no xogo como actividade pracenteira e fonte de aprendizaxe. Interiorización paulatina das normas de xogo. Dominio activo do ton e a postura en función das características dos obxectos, accións e situacíons. - Avance e control progresivo da motricidade fina.

Contidos

- Interiorización das nocións espazo-temporais nas actividades cotiás.
- Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas.
- O xogo como ferramenta de exploración persoal.
- Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias.
- Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa.
- Estratexias para a resolución de conflitos e para o desenvolvemento da resiliencia.
- Aceptación das normas de comportamento establecidas durante as comidas, os desprazamentos, o descanso e a hixiene.
- Valoración da necesidade de desenvolverse en espazos saudables identificando as condicións que os caracterizan. Colaboración no mantemento de ambientes limpos e ordenados.
- Emprego responsable e axeitado de instrumentos, ferramentas e instalacións para previr accidentes e evitar situacións de risco.
- Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimentos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación.
- Resolución de conflitos xurdidos nas interaccións sociais.
- Fórmulas de cortesía e interacción social positiva. Actitude de axuda e cooperación. A resposta empática á diversidade debida a distintas formas de discapacidade e ás súas implicacións na vida cotiá.
- Asentamentos e actividades da contorna.

UD	Título da UD	Duración
5	Reciclamos!	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.8 - Manexar diferentes obxectos, útiles e ferramentas en situacións de xogo e na realización de tarefas cotiás, mostrando un control progresivo e de coordinación de movementos de carácter fino	Manexa con destreza útiles segundo as necesidades de cada situación.	TI
CA2.2 - Manifestar sentimentos de seguridad persoal na participación en xogos e nas diversas situacións da vida cotiá, confiando nas propias posibilidades e mostrando iniciativa.	Participa en xogos e situación da vida cotiá, mostrando iniciativa e confianza.	
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en xogos, axustando o xogo ás súas posibilidades.	
CA2.5 - Adquirir un nivel mínimo de tolerancia á frustración e ser capaz de adaptar o seu comportamento a diferentes situacións.	Ten un nivel mínimo de tolerancia á frustración.	
CA2.6 - Ofrecer e pedir axuda en situacións cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	Ofrece e pide axuda aos compañeiras/os.	

Criterios de evaluación	Mínimos de consecución	IA
CA2.8 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferencias individuais e evitando todo tipo de discriminación.	Acepta as diferencias individuais sen discriminar nos xogos e actividades colectivas, mostrando iniciativa e afecto.	
CA3.4 - Realizar actividades relacionadas co autocuidado e co coidado da contorna con actitude de respeito e mostrando autoconfianza e iniciativa.	Mostra respeito e coidado pola contorna.	
CA3.6 - Resolver con iniciativa e autonomía actividades da vida cotiá, colaborar en tarefas e aceptar as normas.	Resolve problemas de xeito autónomo, colaborando e aceptando as normas.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Relaciónase con outras persoas en xogos e actividades colectivas, evitando todo tipo de discriminación.	
CA4.7 - Desenvolver destrezas e habilidades para a xestión de conflitos de forma positiva propoñendo alternativas creativas e tendo en conta o criterio doutras persoas.	Resolve conflitos de forma positiva valorando os intereses de todas as persoas implicadas.	

Lenda: IA: Instrumento de Evaluación, PE: Prueba escrita, TI: Tabla de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Participación no xogo como actividade pracenteira e fonte de aprendizaxe. Interiorización paulatina das normas de xogo. Dominio activo do ton e a postura en función das características dos obxectos, accións e situacions. - Avance e control progresivo da motricidade fina. - Ferramentas para a identificación, expresión, aceptación e control progresivo das propias emocións, sentimientos, vivencias, preferencias e intereses. - Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas. - O xogo como ferramenta de exploración persoal. - Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias. - Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa. - Estratexias para a resolución de conflitos e para o desenvolvemento da resiliencia. - Hábitos e prácticas sostibles e ecosocialmente responsables relacionadas coa alimentación, coa hixiene, coa actividade física, co descanso, co autocuidado e co coidado da contorna. - Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimientos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación. - Fórmulas de cortesía e interacción social positiva. Actitude de axuda e cooperación. A resposta empática á diversidade debida a distintas formas de discapacidade e ás súas implicacións na vida cotiá.

UD	Título da UD	Duración
6	As galiñas!	35

Criterios de avaliação	Mínimos de consecución	IA
CA1.2 - Recoñecer, identificar e representar o corpo na súa globalidade e nas súas diferentes partes mostrando un nivel de detalle acorde á súa idade ou estado madurativo, chegando a interiorizar paulatinamente o seu esquema corporal	Identifica e representa o corpo dacordo a súa idade e estado madurativo.	
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en xogos, axustando o xogo ás súas posibilidades.	
CA2.5 - Adquirir un nivel mínimo de tolerancia á frustración e ser capaz de adaptar o seu comportamento a diferentes situacóns.	Ten un nivel mínimo de toleracia á frustración.	
CA2.6 - Ofrecer e pedir axuda en situacóns cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	Ofrece e pide axuda aos compañeiras/os.	
CA2.7 - Expressar inquietudes, gustos e preferencias mostrando satisfacción e seguridade sobre os logros conseguidos.	Expresa gusto, preferencias e inquietudes.	TI
CA2.8 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferenzas individuais e evitando todo tipo de discriminación.	Acepta as diferencias individuais sen discriminar nos xogos e actividades colectivas, mostrando iniciativa e afecto.	
CA3.6 - Resolver con iniciativa e autonomía actividades da vida cotiá, colaborar en tarefas e aceptar as normas.	Resolve problemas de xeito autónomo, colaborando e aceptando as normas.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Relacionarse con outras persoas en xogos e actividades colectivas, evitando todo tipo de discriminación.	
CA4.7 - Desenvolver destrezas e habilidades para a xestión de conflitos de forma positiva propoñendo alternativas creativas e tendo en conta o criterio doutras persoas.	Resolve conflitos de forma positiva valorando os intereses de todas as persoas implicadas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Imaxe global e segmentaria do corpo: características individuais e percepción dos cambios físicos. Autoimaxe positiva e axustada ante os demais. - Avance e control progresivo da motricidade fina. - Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas. - O xogo como ferramenta de exploración persoal. - Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias. - Aceptación construtiva de erros e correccións: manifestacións de superación e logro. - Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa. - Estratexias para a resolución de conflitos e para o desenvolvemento da resiliencia.

Contidos

- Rutinas: planificación secuenciada das accións para resolver unha tarefa; normas de comportamento social na comida, o descanso, a hixiene e os desprazamentos, etc.
- Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimientos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación.
- Fórmulas de cortesía e interacción social positiva. Actitude de axuda e cooperación. A resposta empática á diversidade debida a distintas formas de discapacidade e ás súas implicacións na vida cotiá.

UD	Título da UD	Duración
7	As verduras da nosa horta	35

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.5 - Coordinar e controlar ou seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá, mostrando un variado repertorio motriz	Adapta as súas posibilidades motrices ás actividades da vida cotiá e ao emprego de diferentes obxectos.	
CA2.3 - Participar en contextos de xogo dirixido e espontáneo axustándose ás súas posibilidades persoais.	Participa en xogos, axustando o xogo ás súas posibilidades.	
CA2.5 - Adquirir un nivel mínimo de tolerancia á frustración e ser capaz de adaptar o seu comportamento a diferentes situacíons.	Ten un nivel mínimo de tolerancia á frustración.	
CA2.6 - Ofrecer e pedir axuda en situacíons cotiás valorando os beneficios da cooperación e da axuda entre iguais.	Ofrece e pide axuda aos compañeiras/os.	
CA2.7 - Expresar inquietudes, gustos e preferencias mostrando satisfacción e seguridade sobre os logros conseguidos.	Expresa gustos, preferencias e inquietudes.	
CA2.8 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía, aceptando as diferenzas individuais e evitando todo tipo de discriminación.	Acepta as diferencias individuais sen discriminar nos xogos e actividades colectivas, mostrando iniciativa e afecto.	TI
CA3.6 - Resolver con iniciativa e autonomía actividades da vida cotiá, colaborar en tarefas e aceptar as normas.	Resolve problemas de xeito autónomo, colaborando e aceptando as normas.	
CA4.3 - Participar con iniciativa en xogos e actividades colectivas relacionándose con outras persoas con actitudes de afecto e empatía e evitando todo tipo de discriminación.	Relacionarse con outras persoas en xogos e actividades colectivas, evitando todo tipo de discriminación.	
CA4.7 - Desenvolver destrezas e habilidades para a xestión de conflitos de forma positiva propoñendo alternativas creativas e tendo en conta o criterio doutras persoas.	Resolve conflitos de forma positiva valorando os intereses de todas as persoas implicadas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Desenvolvemento da identidade sexual e aceptación do corpo sexuado.
- Avance e control progresivo da motricidade fina.
- Estratexias de axuda e colaboración en contextos de xogo e rutinas.
- O xogo como ferramenta de exploración persoal.
- Aceptación e valoración axustada e positiva da súa persoa, confiando nas súas posibilidades e recoñecendo as limitacións propias.
- Aceptación construtiva de erros e correccións: manifestacións de superación e logro.
- Valoración do traballo ben feito: desenvolvemento inicial de hábitos e actitudes de esforzo, constancia, organización, atención e iniciativa.
- Estratexias para a resolución de conflitos e para o desenvolvemento da resiliencia.
- Rutinas: planificación secuenciada das accións para resolver unha tarefa; normas de comportamento social na comida, o descanso, a hixiene e os desprazamentos, etc.
- Habilidades socioafectivas e de convivencia: comunicación de sentimientos e emocións e pautas básicas de convivencia que inclúan o respecto á igualdade e o rexeitamento de calquera tipo de discriminación.
- Fórmulas de cortesía e interacción social positiva. Actitude de axuda e cooperación. A resposta empática á diversidade debida a distintas formas de discapacidade e ás súas implicacións na vida cotiá.
- Asentamentos e actividades da contorna.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A práctica educativa na Educación Infantil permite diferentes enfoques metodolóxicos, más é preciso considerar algunas ideas fundamentais que teñen que sustentar a acción didáctica. Estes principios ofrécese como referentes que permiten tomar decisións metodolóxicas fundamentadas para que, en efecto, a intervención pedagógica teña un sentido inequivocamente educativo.

Para desenvolver as competencias clave cómpre traballar, sobre todo, por proxectos e resolvendo problemas; así, propoñeranse tarefas e retos que inciten ós nenos e ás nenas a mobilizar os seus coñecementos e habilidades.

Dende a metodoxía por proxectos trátase de achegar a escola á vida diaria.

Nas aulas de infantil do CPI de San Vicente, terase en conta os seguintes principios metodolóxicos esencias:

- Principio de globalización e aprendizaxe significativa:

O principio de globalización permite que os nenos e as nenas aborden as experiencias de aprendizaxe de forma global, aproximando aos nenos ao que teñen que aprender dende unha perspectiva integrada e diversa.

Atendendo a este principio, o proxecto tratará os contidos do nivel da Educación Infantil de forma global, interrelacionando as tres áreas ou ámbitos de experiencia que forman o currículo.

Organízanse así os contidos en unidades didácticas significativas para o neno e a nena, que, partindo dos seus propios intereses, vinculan debida e ordenadamente os elementos informativos novos cos que xa posúen.

Os nenos e nenas aprenden construíndo, reinterpretando de maneira compartida coas demais persoas os coñecementos e saberes da cultura en que viven. Aprender de forma globalizada supón establecer múltiples e substantivas relacións entre o que xa sabe ou viviu e aquilo que é unha nova aprendizaxe. Estas relacións prodúcense máis facilmente cando os educadores fan de mediadores, partindo dos coñecementos previos e axudando os nenos e as nenas a ampliar os seus saberes.

Aprender de forma significativa e con sentido permitirá aplicar o aprendido nunha situación a outras situacións e contextos. Outro dos requisitos para aprender significativamente é que o neno e a nena teñan unha disposición positiva cara á aprendizaxe e estean motivados para aprender.

- Principio de actividade:

O neno coñece a realidade actuando sobre ela, por isto incidiremos en actividades que impliquen a observación, a exploración, a manipulación, a investigación que favoreza actividades de curiosidade e de búsqueda de respuestas.

Nesta etapa educativa enténdese como actividade calquera tipo de proposta ou situación que invite a nenas e nenos

a elaborar representacións do que pretende facer, do que se podería facer ou do que se fixo, para axudarlle a ser capaz de obter información, imitar, representar, comunicar e reflexionar sobre a súa propia actividade, lembrar experiencias ou predicir consecuencias. Así, os pequenos coñecen o mundo que os rodea, estruturan o seu propio pensamento, controlan e orientan futuras experiencias e descobren as súas emocións e sentimientos. As propostas e actividades deben ser variadas e axustadas aos distintos ritmos e estilos cognitivos dos nenos e das nenas que integran o grupo. Segundo a intencionalidade educativa que se ten, o momento en que se presentan ou o tipo de aprendizaxe que se quere xerar habería que propoñer situacións de distinto tipo.

- Principio da actividade lúdica:

A través dos xogos, nenas e nenos aproxímanse ao coñecemento do medio que os rodea, ao pensamento e ás emocións propias e dos demais. Polo seu carácter motivador, creativo e pracenteiro, a actividade lúdica ten unha importancia clave na Educación Infantil.

A potencialidade educativa do xogo outorgalle a este un triple carácter: debe ser tratado como obxectivo educativo, porque ten que ensinarse a xogar como contido, xa que son moitas as aprendizaxes vinculadas aos xogos que os nenos e nenas poden construir e como recurso metodolóxico porque a través do xogo se poden realizar aprendizaxes referidas ás diversas áreas de coñecemento e experiencia.

- Principio de socialización:

A nosa programación atende tamén ao principio de socialización. O egocentrismo é un trazo propio nestas idades e é necesario que o superen. Neste sentido, o proxecto propón gran cantidade de actividades de grupo nas que os nenos e as nenas aprenderán comportamentos e normas, así como a compartir, a respectar, a participar e, en definitiva, a relacionarse cos demais.

Hai que valorar constantemente a participación, o compañeirismo, a axuda e o respecto cara aos demás, de tal forma que o neno e a nena se sintan inclinados a repetir eses comportamentos que lles reportan gratificacións afectivas e a superar o egocentrismo propio desta idade, desenvolvendo a súa capacidade de relación, a súa autonomía e a súa independencia.

A configuración do ambiente: marco do traballo educativo:

A configuración do ambiente é un dos eixes onde se asenta o significado da acción dos nenos e das nenas, para permitir ou inhibir o desenvolvimento das súas potencialidades.

O traballo de planificación do ambiente na escola infantil é transcendente para os diversos procesos de relación, crecemento e aprendizaxe da comunidade educativa. O ambiente na escola infantil onde se vive e co que se interactúa envíalles constantes mensaxes aos nenos e ás nenas e ás persoas adultas, que inflúen na súa maneira de actuar ao favorecer ou dificultar determinadas accións, actitudes e interaccións. O profesorado que exerza a titoría ten que cuestionarse de maneira permanente que medio físico, afectivo e relacional ofrecen e se este é coerente coa súa formulación educativa.

- Principio de colaboración con las familias:

A educación dos nenos/as non é só papel da escola, senón que tamén dos pais, polo que é preciso establecer lazos de comunicación entre ambas institucións, xa que ambas, familia e escola, son fundamentais no proceso de aprendizaxe dos rapaces. Debe existir unha continuidade entre o que fan dentro da escola e o que fan fóra dela polo que debe darse unha relación fluída entre ambas partes, e deste xeito haxa uns criterios comúns e unha pautas homoxéneas de actuación que favorezan o proceso de aprendizaxe e o desenvolvimento harmónico da personalidade dos nenos/as.

É preciso mencionar que esta metodoloxía será empregada en ámbalas dúas aulas de EI, as cales traballarán, como se pode ver na programación, os mesmos proxectos/unidades didácticas, adaptando en todo momento, as tarefas e actividades que se levarán a cabo, a idade dos discentes e ao ritmo de aprendizaxe de cada un dos nenos/as. Polo tanto, parte das actividades serán comúns aos tres grupos de idade, levando a cabo multitud de actividades convxuntas. Por esta razón, as unidades didácticas e a descripción das mesmas son comúns aos tres niveis.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ferramentas tecnolóxicas: Ordenador de aula, PDI, conexión a internet, cámara de fotografía e cando sexa posible empregaremos o material do que disporá o colexio relacionado cos Polos Creativos.
Material funxible: convencionais e non convencionais
Material sensorial: mesa de luz, bandexas para a escritura sensorial (area, fariña...)

Material visual: carteis, bits, láminas...
Material de psicomotricidad: estruturas de gomaespuma, cordas, balóns, táboas de equilibrio...
Biblioteca de centro, de aula, libros, contos, álbunes...
Material curricular: Currículum, P.E....
Material artístico: pinturas, plastina, refugallo, pasta de modelado...
Material non estruturado: de refugallo, elementos naturais, pezas soltas...
Material de xogo simbólico (cocinita, bebés, banco de ferramentas...)
Comunidade educativa (Alumnado, persoal docente e non docente, familias) e calquera persoa que interveña na vida do centro (visitas,etc)
Proporcionados pola contorna, nun amplo sentido: todo o que se nos poida ofrecer no contexto que nos rodea. (parques, biblioteca Concello, monte, etc)
Instrumentos musicais.

Estes materiais que se empregarán nas aulas de EI están distribuidos do seguinte xeito:

- Material de aula: Cada aula disporá de diferentes materiais para poder levar a cabo as tarefas/actividades cotiás. Ámbalas dúas clases disporán de materia artístico propio, material de xogo simbólico, etc.
- Material compartido de EI: este curso académico as dúas aulas de EI traballaremos de xeito conxunto parte das tarefas que se recollen na programación, polo cal habilitamos un espazo común para as dúas aulas (empregamos tanto a aula de materia que esta valeira no edificio de EI, como o hall de entrada). Nestes espazos dispoñemos de material común tal como: mesa de luz, bandexas de escritura sensorial, minimundos, etc.
- Espazos comúns do centro: Trátanse de espazos que podemos empregar todo o profesorado do centro como son: Aula destinada aos Polos Creativos e biblioteca. Ámbalas dúas aulas de infantil farán uso común destes espazos para desenvolver diferentes actividades ao longo de todo o curso escolar.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Será entendida como proceso que leva implícito unha serie de acordos para a posterior planificación do proceso educativo baseado na análise, tanto das competencias clave do alumnado como das necesidades do grupo. A xuntanza para realizar esta avaliação inicial levarase a cabo o día 28 de setembro, e para o que se terá en conta:

- Observación directa, sistemática e rexistrada da participación do alumnado nas actividades e propostas didácticas.
- Análise das producións do alumno/a: plásticas, escritas, musicáis, etc
- Información aportada polas familias ou titores legais.
- Diagnóstico do estado físico, emocional, coñecementos previos e limitacións de cada alumna e alumno

Suliñar o factor preventivo da avaliação inicial na atención á diversidade, tanto como medio para a identificación temprana das necesidades educativas como para proceder á aplicación das medidas que se consideren necesarias.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

Os criterios de cualificación están marcados pola consecución dos criterios para cada unidade segundo as táboas de indicadores que se elaborarán seguindo a escala de estimación: sen dificultade, en proceso, con dificultade de forma que, o alumno/a obterá a súa calificación en función do grado de consecución observado polo maestro/a.

Criterios de recuperación:

Este apartado non procede nesta etapa.

6. Medidas de atención á diversidade

Entendidas como o conxunto de medidas, ordinarias e extraordinarias, que teñen por finalidade adecuar a resposta educativa ás diferentes necesidades, características, ritmos e estilos de aprendizaxe, motivacións e intereses, así como á situación social, cultural e de saúde de todo o alumnado, se porá especial atención a finalidade preventiva, adaptando a práctica educativa ás características personais do noso grupo e alumnado, así como aos seus intereses e necesidades, e a consideración da diversidade como un valor, defendendo así un modelo inclusivo que potencie a metodoloxía baseada na diversidade , igualdade de oportunidades,e colaboración e tamén na cultura tecnolóxica e innovadora, aproveitando as posibilidades das TIC para o alumnado (apps para estimulación da lingua, razonamento, atención,etc)

Adecuaremos sempre a estructura organizativa do centro e a xestión da aula ás características do noso alumnado NEAE, e levaremos a cabo medidaas como:

- Organizar o aula de forma accesible, adecuaremos tempos e rutinas en base ás súas necesidades fisiolóxicas, afectivas, curriculares e de movemento.
- Adecuar á programación didáctica, realizarase unha interpretación flexible do currículum axustada ao grupo clase e ao alumnado con NEAE.
- Utilizar metodoloxía colaborativa e cooperativa, seguindo as líñas marcadas no P.E. do centro, seguindo os principios do DUA e propoñendo diferentes medios de acceder á información, de expresarse e de motivar ao alumno.
- Adaptar os tempos, instrumentos e procedementos de avaliación, usando os que mellor se adapten ás características de éste alumnado.
- Aproveitar as posibilidades das TIC para todo tipo de alumnado utilizando diferentes apps para estimulación da lingua, o razonamento e la atención.
- Buscar de maneira continua interactuar co alumnado NEAE, estimulando a súa iniciativa e promovendo o interese por aprender.
- Transmitir a información de maneira clara, concisa e con frases/explicaciones cortas.
- Secuenciar as tarefas, incluso con referencias visuales como pictos e axendas.
- Traballar con axudas directas e demostracións (traballo de modelado e imitación).
- Deseñar propostas didácticas seguindo o modelo TEACCH
- Evitar tareas repetitivas sen interese para o alumnado, que poden facer aparecer conductas disruptivas ou inadecuadas, a non ser o caso de aqueles alumnos que polas súas necesidades fazer este tipo de actividades para reforzar aprendizaxes e aportar seguridade.
- Primar o esforzo e non o resultado, intentando siempre aumentar a autoestima, adoptando un enfoque emocional nas actividades, tanto como medida preventiva da discriminación como medio para a valoración das diferencias.
- Ofrecer propostas onde o alumnado poida participar en base as súas capacidades levando a cabo propostas SEM para aquel alumnado que o necesite.
- Ofrecer sempre situacíons de éxito, para ir aumentando a dificultade progresivamente.
- Intervir educativamente sempe dende un enfoque multidisciplinar: (titoría, DO, familia ou titores legais, servicios sanitarios, sociais,etc).

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.1 - Desenvolvemento afectivo e xestión emocional	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Hábitos de control corporal.	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Pautas elementais de convivencia e relación social.	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Educación para o consumo responsable.	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Educación igualitaria e libre de estereotipos.	X	X	X	X	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descripción	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Contacontos	Solicitaremos ao longo do curso diferentes contacontos para traballar os temas transversais como a igualdade de xénero.	X		
Saída de campo	Realizaremos saídas pola contorna para visualizar o paso no tempo, e identificar elementos propios da zona.		X	
Proxectos medioambientais	Poderáse participar en proxectos baseados na recuperación e defensa da natureza.		X	
Teatro	Actividades lúdica para ver a representación dun conto traballado na clase en lingua inglesa.		X	
Conmemoracións e festas	A comunidade educativa poderá planificar e participar en distintas celebracións ao longo do curso.	X	X	X
Vista a unha granxa	Na unidade 6 os nenos/as aducirán a visitar a unha granxa.		X	
Saída de fin de curso.	Actividade lúdica para descubrir a contorna e para conmemorar o final de curso.			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Deseño das actividades adecuadas ao alumnado
Temporalización de actividades adecuada.

Metodoloxía empregada

Utilízase diversidade de materiais para acceder á información, para expresarse e para fomentar a motivación.

Medidas de atención á diversidade

Contémplanse todas as NEAE no deseño das actividades.

Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais

Existe coordinación co equipo docente.

Promóvese a participación das familias.

Descripción:

Trállas evaluacións do alumnado, os mestres que imparten clase en EI, valoraremos a práctica docente tendo en conta os indicadores de logro establecidos. Tras esta avaliação da programación poderanse realizar as diferentes modificacións que se estimen oportunas para que o proceso de aprendizaxe dos nenos/as sexa o máis axeitado posible as súas necesidades.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Haberá un seguimento a través da aplicación Proens dende a coordinación de ciclo en infantil ao rematar cada trimestre.

9. Outros apartados